

69. Verilen deney görsellerinden yararlanarak gaz yasalarını kinetik teoriye uygun şekilde açıklayınız.

.....

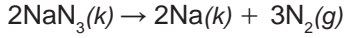
.....

.....

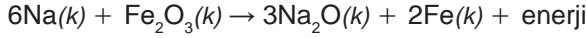
.....

70-72. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

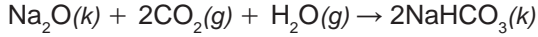
Hava yastıkları kaza anında sürücü ve diğer yolcuların yaralanma riskini en aza indirmek için tasarlanmış bir araç içi güvenlik donanımdır. Hava yastıklarının çalışma prensibi şu şekildedir: Çarpma esnasında sensörler yardımıyla NaN_3 katısının olduğu bölmeye bir kıvılcım gönderilir. Böylece kararsız yapıda olan NaN_3 bileşiği hızla ayrışarak N_2 gazına dönüşür:

Ancak bu tepkimede açığa çıkan gaz, hava yastığını doldurmak için yeterli olmayabilir. Ayrıca tepkime sonucu açığa çıkan sodyum metali tehlikeli derecede aktiftir. Bu nedenle Fe_2O_3 gibi oksitleyicilerle tepkimeye girerek Na_2O katısına dönüşür. Bu esnada açığa çıkan ısı, gazı genişletirerek hava yastığının şişmesini sağlar:

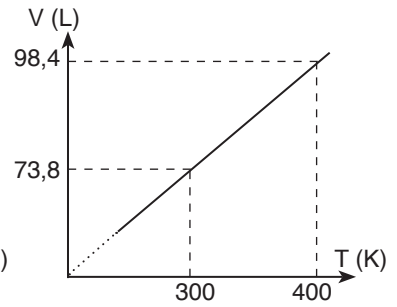
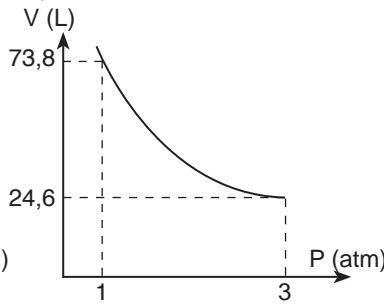
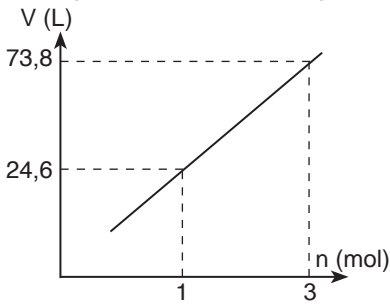

Aşındırıcı özellikte olan Na_2O bileşiği, CO_2 gazı ile tepkimeye girerek NaHCO_3 bileşiğine dönüşür.

Kaza anında yaralanmaları en aza indirmek için hava yastıklarının şişirilmesinde gazların niceliklerinin ve gaz yasalarının bilinmesi, gerekli stokiyometrik hesaplamaların yapılması için önemlidir.

70. Hava yastıklarının tasarım ve üretiminin yapıldığı bir fabrikadaki çeşitli deneyler sonucu N_2 gazına ait aşağıdaki grafikler oluşturulmuştur:

Grafiklerden yola çıkılarak bir hava yastığının en hızlı ve kolay şekilde şişmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılabilir?

- A) Kullanılan NaN_3 miktarı ve sıcaklık değeri artırılmalıdır.
- B) Madde miktarı sabit tutularak ortam soğutulmalıdır.
- C) Hava yastığının iç hacmi genişletilerek gazın dağılması sağlanmalıdır.
- D) Hacim sabitken gazın mol sayısı azaltılmalıdır.
- E) Kullanılan NaN_3 miktarı azaltılarak basınç artırılmalıdır.